

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

2017.god.

UVOD

Udruga Dyxy svojim projektima i radom zalaže se za poštivanje prava djece i mladih na informacije i obrazovanje unatoč teškoćama koje mogu imati, a koje se ranom detekcijom i pravodobnim uključivanjem u tretmane mogu ublažiti. Područje djelovanja Udruge Dyxy je isto kao i prethodnih godina, a obuhvaća zdravstveno, humanitarno, obrazovno i socijalno područje.

Tijekom 2017.god. završili smo više projekata, a svi ti projekti proizlaze iz programa pod zajedničkim nazivom „Pomognimo im da uživaju čitajući“. Kao i ranijih godina, nastavili smo suradnju sa osnovnim i srednjim školama na razini Splitsko-dalmatinske županije. Sa Centrom za socijalnu skrb Split godinama smo suradnici u projektu „Svi zajedno“ pri kojem djeca sa specifičnim poteškoćama čitanja i učenja pohađaju radionice Udruge. Također je nastavljena suradnja u protekloj godini sa Poliklinikom za djecu s teškoćama u razvoju.

Kao i prethodnih godina tijekom 2017. godine nastavili smo s radom na ublažavanju specifičnih teškoća čitanja i pisanja (disleksija, disgrafija, dislalija, diskalkulija, grafomotorička disfunkcija, poremećaj fluentnosti, poremećaj pažnje...) kroz logopedске radionice. U radionicama pomoći u učenju pomagali smo djeci u savladavanju nastavnog gradiva, kako učenicima koja pohađaju osnovnu školu, tako i onima koji pohađaju srednju školu. Također su posebno provedene radionice pomoći u učenju stranih jezika, psihološke, kreativne, filmske i dramske radionice.

Kroz projekte u 2017. godine posebno smo istaknuli savjetodavni rad i edukaciju roditelja, kako bi povećali njihove kompetencije, koje rezultiraju boljim razumijevanjem dječjih teškoća i potreba. Roditelji često djeci ne pružaju pozitivne primjere te negativnim primjerima utječu na odgoj djece, što u konačnici rezultira devijantnim ponašanjem, lošim učenjem, izostajanjem s nastave, oponašanjem roditeljskih obrazaca i sl.

Promjenama u Zakonu u udrugama, nažalost, sve je više administriranja te veliki broj radnih sati posvećujemo obrascima, a ne konkretnom radu s djecom. Rad Udruge Dyxy nije papirnat, nego konkretan svakodnevni rad s djecom od vrtićke dobi do završetka srednje škole i bez naše pomoći nakon jedanaest godina rada s djecom, veliki broj djece i mladih ne

bi završili svoje obrazovanje sa zadovoljavajućim uspjehom što im garantira čl. 65. Ustava Republike Hrvatske, koji glasi: “Svakom je dostupno, pod jednakim uvjetima, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje u skladu s njihovim sposobnostima” te čl. 28. Konvencije o pravima djeteta Ujedinjenih naroda: “Poticati razvoj različitih oblika obrazovanja, uključujući opću i stručnu naobrazbu, te ih učiniti raspoloživim i dostupnim svakom djetetu.”

Posebna novina na koju smo ponosni, a koju smo kao pilot - projekt započeli u 2016. godini u suradnji sa Filozofskim fakultetom u Splitu, gdje buduće učitelje educiramo kako da detektiraju teškoće kod djece, učenika i kako da pravodobno interveniraju. Potpisujući Ugovor o suradnji sa Filozofskim fakultetom u Splitu, Udruga Dyxy postaje nastavna baza za sve studente Filozofskog fakulteta, Učiteljskog studija. Tijekom 2017. godine uz velika nastojanja, nismo uspjeli zaposliti niti jednog stručnog suradnika na neodređeno vrijeme, što govori o nedostatnim financijskim sredstvima i nerazumijevanju zajednice o kakvim je teškoćama riječ.

Poseban uspjeh smatramo uvrštavanje Udruge Dyxy kao partnera u Nacionalnu kampanju „I ja želim čitati“ kojom se želi upozoriti hrvatsku javnost na probleme osoba s teškoćama čitanja i disleksijom. Nadalje, dobili smo i priznanje od Centra za socijalnu skrb Split, u prosincu 2017. godine, za sudjelovanje u Projektu „Svi zajedno“. Tijekom 2017. godine održali smo više edukativnih predavanja i radionica o specifičnim jezičnim teškoćama kao i teškoćama učenja. Održali smo 2 predavanja za roditelje i nastavnike u prostorijama Udruge te više predavanja u udruzi “Izvor ljubavi” u Šibeniku, OŠ “don Lovre Katić” u Solinu, OŠ “Meje”, OŠ “Spinut” te u Domu mladih u Splitu.

PROJEKTI TIJEKOM 2017. GODINE

1. DYXY: Odrastanje s osmijehom (donacije Grada Solina i Splitsko-dalmatinske županije); projekt završen
2. DYXY: Roditeljstvo u krugu ljubavi (donacija Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku); projekt u tijeku
3. DYXY: Prvi koraci u svijet volontiranja (donacija Grada Splita); projekt završen
4. DYXY: Mir je moj đir (donacija Split parkinga); projekt završen

KORISNICI/VOLONTERI

Udruga je u prethodnom razdoblju imala 132 korisnika, uključujući 8 stručnih suradnika VSS, educiranih i motiviranih za rad s djecom s teškoćama. Posebno smo ponosni na 48 mladih volontera, entuzijasta koji su nam, s velikom empatijom za rad s djecom, pomagali u svim segmentima rada Udruge. Bez obzira na manjak sredstava za neometani rad Udruge, veliko administriranje i nemogućnost zaposlenja barem jedne osobe, nastavljamo dalje i iz godine u godinu, prateći djecu kroz sustav obrazovanja jer „SRCE JE TO KOJE POKREĆE NAŠ SVIJET“.

PROJEKTI U 2017.

1. DYXY: Odrastanje s osmijehom

Projekt se provodio u periodu od 01.01. 2017. – 31. 12. 2017. godine

Cilj Projekta je:

- uključivanje djece s teškoćama jezičnog spektra (disleksija, diskalkulija, dislalija, disgrafija, grafomotorička disfunkcija i sl.), kao i djece bez adekvatne roditeljske skrbi u radionice Udruge Dyxy (logopedске, radionice pomoći u učenju, kreativne radionice, psihološke...);
- uspostavljanje suradnje među akterima u lokalnoj zajednici sa ciljem pravovremene detekcije što većeg broja djece s teškoćama (djeca s teškoćama i poremećajima u ponašanju, roditelji, stručni suradnici u školama, socijalni radnici Centra...).

Ovim projektom razvijali smo nove metode suradnje s osnovnim školama. Održavali smo predavanja učiteljima i nastavnicima osnovnih škola grada Solina te smo uključivali djecu i mlade (preko 15ak) u logopedске radionice i radionice pomoći u učenju. Zahvaljujući dobroj suradnji s Filozofskim fakultetom, u radu s djecom uključujemo volontere i to upravo studente Filozofskog fakulteta. Rad s djecom bio je individualan, što predstavlja najbolji pristup rada s djecom koja imaju teškoće jezičnog spektra i sl. Bez obzira što se radi o cjeloživotnim teškoćama, kontinuiranim radom i redovitim dolascima djece u Udrugu, brojne teškoće su ublažene, a neke teškoće poput dislalije i prevladane.

Najveća prepreka u provedbi Projekta bila su nedostatna i neredovita sredstva. Zahvaljujući volonterskom pristupu mnogih stručnih suradnika, kvaliteta rada Udruge nikada nije došla u pitanje te su sve radionice, predavanja i savjetovanja bila održana. Jedina smo Udruga na području Splitsko-dalmatinske županije koja se bavi isključivo teškoćama jezičnog spektra i učenja. Obzirom na to da pomažemo djeci i mladima u većini osnovnih škola Splitsko-dalmatinske županije, društvena zajednica bi trebala uključiti Udrugu u financiranje preko proračuna Grada Splita i Županije.

Realizaciju Projekta evaluirali smo interno i kontinuirano tijekom trajanja Projekta. Svakodnevno smo razgovarali o pojedinim problemima, upućivali djecu (kad je to bilo potrebno) na dodatna psihološka i logopedска testiranja i dogovarali se kako i na koji način poboljšati rad i prilagoditi

ga potrebama svakog djeteta. Evaluaciju Projekta provela je vanjska neovisna suradnica Zorka Jović, logoped-profesor.

Javnost je upoznata o specifičnim teškoćama koje djeca mogu imati preko javnih predavanja, novina i raznih edukativnih emisija na televiziji. Kao partneri Nacionalne kampanje „I ja želim čitati” djelujemo i na promjene zakona i pravilnika kako bi se djeci i mladima olakšalo školovanje. Djeca i mladi s poremećajem ponašanja i poteškoćama učenja, na kraju su savladala nastavno gradivo, lakše su se socijalizirali, bolje se snalaze u grupnom radu, a pružena im je i psihološka pomoć. Kroz savjetovanja i predavanja pružana je pomoć roditeljima/skrbnicima djece s poremećajem u ponašanju.

2. DYXY: Roditeljstvo u krugu ljubavi

Projekt se provodi od 1.11.2017. – 1.11.2018.

Roditeljstvo je važna i zahtjevna životna uloga koja podrazumijeva znanja i vještine potrebne za odgoj djeteta. Roditelji ne pružaju uvijek djeci pozitivne primjere te često negativnim primjerima utječu direktno na odgoj djeteta. Ako je u roditeljskom domu svakodnevna pojava konzumiranje alkohola, pušenje, svađa, djeca nemaju pozitivnih poticaja te često imaju devijantna ponašanja, loši su učenici, izostaju s nastave, oponašaju roditeljske obrasce... Nadalje, nerealna očekivanja roditelja da dijete prati njihove ambicije jedan je od uzroka dječje patnje, emocionalnih poremećaja, osjećaja krivnje, samooptuživanja za neuspješnost što često dovodi i do trauma. Dijete ima potrebu za povjerenjem i bezrezervno vjeruje roditeljima, a uz ovu potrebu vezana je i ona praiskonska potreba da volimo i budemo voljeni.

Odrasli često s djecom komuniciraju s visoka, bez poštovanja a zapravo bi trebali djecu gledati kao ravnopravne osobe s vlastitim mišljenjem i stavom. Djeca sa poteškoćama jezičnog spectra, a pogotovo ona koja imaju probleme u savladavanju školskog gradiva nemaju dovoljno samopouzdanja. Povišen glas roditelja, koji su nezadovoljni sa školskim rezultatima svoje djece, još više utječe na njihovu nesigurnost i strah. Strah razvija netoleranciju i nesigurnost koja vodi k agresiji. Tako se i djeca i njihovi roditelji nalaze u krugu iz kojeg ne znaju izaći. Djeca i mladi koji su nesigurni u sebe, ne razvijaju sposobnost kritičkog razmišljanja te iako su važan dio društva, nemaju priliku za izricanje mišljenja. Odrasli trebaju djeci i mladima pružati aktivnu podršku u izražavanju njihova kritičnog mišljenja i osiguravati im poticajnu, pozitivnu i sigurnu okolinu.

Udruga DYXY već jedanaest godina provodi projekte s ciljem osnaživanja kompetencija djece koja su u sustavu socijalne skrbi, djece s poteškoćama u svladavanju školskog gradiva, djece s poteškoćama jezičnog spektra kroz individualni rad sa djecom i njihovim roditeljima, a u suradnji sa Centrom za socijalnu skrb i sa učiteljima i nastavnicima. Želimo da tu pomoć podignemo na višu razinu preko organiziranih predavanja i da preko medijske kampanje senzibiliziramo javnost o potencijalu te djece koja žive „u svojim oklopima“, nesigurna i frustrirana. Pružanjem pravovremene, učinkovite podrške to postaju punopravni članovi društva, sretni i samostalni. Tako se izbjegavaju rizici njihova devijantnog ponašanja u fazi odrastanja i rizici od zloupotrebe opijata i drugih oblika ovisnosti i nasilničkog ponašanja.

Ciljeve projekta ćemo ostvariti preko:

- Edukativnih radionica za roditelje:

Organizirati ćemo radionice u kojima ćemo savjetovati roditelje o njihovoj ulozi, da podrže djecu u odrastanju i stvaranju vlastite osobnosti, da provode kvalitetno vrijeme sa svojom djecom, da slušaju njihove potrebe i da ih svojim pozitivnim primjerima potiču. Djeca uče oponašajući odrasle i ukoliko su primjeri poticajni, djeca će razvijati pozitivno ponašanje. Roditelje ćemo naučiti da prihvate dijete onakvo kakvo je sa svim njegovim teškoćama (ukoliko ih ima) ili nadarenostima i da ne pokušavaju uklopiti dijete u svoja često megalomanska očekivanja.

Teme radionica:

- Odgojni stilovi
- Kako kvalitetnije učiti
- Kako pomoći djeci da izgrade samopoštovanje
- Potrebe i želje djeteta

Cilj radionica za roditelje je stvoriti poticajno okruženje u kojem roditelji zajedno s voditeljima radionica i drugim roditeljima izmjenjuju ideje o roditeljstvu, svoja iskustva o odnosima prema djetetu te se upoznaju sa modelima pozitivne interakcije roditelja i djeteta.

KRONOLOGIJA PREDAVANJA U 2017. GODINI:

- 17. 12. 2017. Predavanje za studente Filozofskog fakulteta u Splitu. Tema predavanja: vršnjačko nasilje, kako ga prepoznati i kako prevenirati. Predavači stručne suradnice Udruge Dyxy, Antonia Peroš, dipl. psiholog i Nataša Trebotić, dipl pedagoginja.

- 15. 12. 2017. Održano je uvodno predavanje za studente Filozofskog fakulteta. Upoznavanje s Udrugom Dyxy i načinima rada s djecom s teškoćama
- 14. 06.2017. u prostorijama Udruge održano je predavanje o vršnjačkom nasilju za zainteresiranu javnost i roditelje.
- 27. 05. 2017. Održano je predavanje za nastavnike i učitelje u OŠ Don Lovre Katić u Solinu. Tema predavanja: Kako prepoznati djecu s teškoćama.

Tijekom 2017. godine gostovali smo u programu Dobrojutro Hrvatska kao i u Županijskoj panorami. Volonterka naše Udruge, Nikolina Serezlija nominirana je za Splitski pupoljak, godišnja nagrada koja se dodjeljuje za poseban doprinos zajednici.

3. DYXY: Prvi koraci u svijet volontiranja

Projekt se provodio od 01. 10. 2017. – 31. 01. 2018. godine

Suradnja sa Filozofskim fakultetom, Učiteljskim studijem rezultirala je svakodnevnim dolaskom studenata koji su praktični dio kolegija Pedagoška psihologija, odrađivali u Udruzi Dyxy. Obzirom da se tijekom studija ne govori o teškoćama jezičnog spektra, svjedoci smo da brojni učitelji i nastavnici ne znaju prepoznati dijete s teškoćama i ne mogu mu tako ni pomoći.

Ovaj pilot projekt pokazao je svoju korisnost već u prvim susretima studenata i djece. Studenti su aktivno sudjelovali u logopedskim radionicama i radionicama pomoći u učenju. Upoznali su se s brojnim teškoćama i naučili na koji način se djeci može pomoći ranom detekcijom. Zadovoljstvo je bilo obostrano. Korisnici Udruge zahvaljujući dolascima studenata dobili su kvalitetnu volontersku pomoć iz svih predmeta.

Ovaj projekt je novina u radu Udruge i obzirom da se pokazao koristan i studentima i korisnicima nastaviti će se kroz drugi semestar i nadamo se kroz sljedeće godine. Tijekom akademske godine 2017/18 uključili smo kroz Projekt 48 redovnih studenata.

4. DYXY: Mir je moj dir

Projekt se provodi od 1.10.2017. – 10.09.2018.

Djeca s teškoćama u razvoju često tijekom odrastanja nisu u stanju artikulirati svoje teškoće, stoga njihove teškoće mogu proći neprimijećene godinama, a neke i zauvijek. Roditelji/skrbnici, pa ni učitelji nisu svjesni njihovih ograničenja. Često se očekuje od te djece i mladih da postižu dobre školske rezultate, no za tu djecu to predstavlja veliki stres i frustraciju. Najčešći oblik zlostavljanja djece s teškoćama je emocionalno zlostavljanje. Ono proizlazi najčešće od djece i odraslih koji ne razumiju što to znači „biti drugačiji“. Djeca u svojoj iskrenosti i naivnosti znaju biti okrutna prema vršnjacima koji „uče na drugačiji način“. Svako neprimjereni ponašanje i neprekidno govorenje kako su „glupi, spori, ne znaju...“ ih izlaže kontinuiranom psihičkom i emocionalnom zlostavljanju. Djeca s teškoćama kad su izložena verbalnom i fizičkom zlostavljanju postaju frustrirana, nesretna, ljuta, preplašena i tada se lako razvija agresivnost ili duboko povlačenje kao vid samoobrane na njihovu individualnost.

Udruga Dyxy kroz 12 mjeseci organizirala je predavanja i interaktivne radionice te potaknula djecu kako da nenasilno rješavaju sukobe, kako da u miru i toleranciji izraze svoju osobnost i kako da razviju maštu i kreativnost kroz kreativne radionice.

Dolazak u Udrugu Dyxy za njih je novi početak, susret s drugom djecom sličnih teškoća uviđaju da nisu sami, da njihove teškoće nisu samo njihove i to je već prvi korak socijalizaciji i otvaranju kako bi gradivo naučili „na drugi način“.

Tijekom 2017. godine učestvovali smo u brojnim događanjima i humanitarnim akcijama u Gradu Splitu:

- 16. 12. 2017. Učestvovali smo s dvije ekipe članova i volontera u dva humanitarna događanja. Bili smo sudionici 17. Humanitarne akcije „A di si ti“ u organizaciji udruge Most, prikupljana su sredstva za socijalnu samoposlugu kao i za beskućnike.
- Druga akcija odvijala se paralelno „Djeca za djecu“ u organizaciji studenata Ekonomskog fakulteta. Cilj akcije je bio sakupljanje sredstava za nabavku uređaja za kliniku za dječje bolesti KBC-a Split.
- Svakog petka u prostorijama Udruge održavale su se i kreativne radionice: likovna i dramska za sve članove.
- 06. 12. 2017. Svečana dodjela priznanja za rad s volonterima u organizaciji udruge Mi, Volonterski centar

- 29. 04. 2017. Udruga Dyxy na Rivi u Splitu povodom 10 god rada predstavila se građanima pod parolom Srce pokreće naš svijet.
- Od 24. 04. – 28. 04. održana je proljetna filmska radionica pod vodstvom Bruna Mustića.
- Od 25. – 27. 04. Učestvovali smo u nacionalnoj kampanji „Dani otvorenih vrata“
- 13. 03. 2017. Kao partneri u Nacionalnoj kampanji „I ja želim čitati“ promovirali smo vježbenicu naših stručnih suradnika, za početno čitanje i pisanje: „Čitamo i pišemo“, autorica Agnes Jelačić i Zorke Jović. Udruga je prezentirala i način na koji ona radi s djecom s teškoćama. Promocija i prezentacija održale su se u Gradskoj knjižnici Marka Marulića u Splitu. Promotori su bili Dragan Lisica, predsjednik Županijske udruge logopeda i Vedrana Bašić, logoped-profesor, zaposlena na Poliklinici za djecu s teškoćama u razvoju.

Tijekom 2017 godine posebno smo radili na edukaciji i savjetovanju nastavnika, učitelja i roditelja/skrbnika. Stalno smo se propitivali možemo li i na koji način bolje pratiti trendove znanstvenih dostignuća na području logopedije te kako najbolje pomoći djeci s teškoćama. Stoga smo uputili svoju stručnu suradnicu Maju Pekušić Čović, studenticu treće godine poslijediplomskog doktorskog studija Translacijska istraživanja u biomedicini pri Medicinskom fakultetu u Splitu na edukaciju za korištenje uređaja Neurofeedback (NFB).

NFB je nova metoda koja se vrlo svestrano koristi u svijetu a pomalo ulazi i u poliklinike, udruge u Hrvatskoj, radi se o neinvazivnoj, suvremenoj metodi širokog spektra stimuliranja neuralnih regija, a čiji je krajnji cilj poboljšanje funkcioniranja specifičnih neuralnih područja u kojima su poteškoće uočene. U novije vrijeme neurofeedback se sve više koristi kao jedna od vodećih metoda u ublažavanju smetnji čitanja i pisanja kod osoba s disleksijom. Za postizanje značajnih rezultata potrebno je najmanje 20 tretmana NFB-a s dinamikom od 3x tjedno.

Projekt nabavke uređaja i edukacije stručnih suradnika za rad sa NFB započet u 2017. godini i bit će svakako najvažnija okosnica svih natječaja i aktivnosti tijekom 2018. godine. U radu udruge Dyxy važna je kontinuiranost, educiranost stručnih suradnika i inovativnost u iznaženju novih metoda rada, uvijek u istom području - pomoći djeci s teškoćama.

U Splitu, 10.01. 2018.

Predsjednica: Meri Butirić, prof.